

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА**

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ
ОСВІТИ ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНИ 2018»**

25-26 квітня 2018 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя
2018

УДК 61(477)

А43

Голови редакційної колегії: Колесник Ю.М.

Редакційна колегія: Авраменко М. О., Візір В. А., Годлевський Л. С., Коваленко О. С., Краснов В. В., Лях Ю. Є., Майоров О. Ю., Марценюк В. П., Мінцер О. П., Пенкін Ю. М., Пономаренко М. С., Прокопчук Ю. А., Рижов О. А., Суботін С. О., Сущенко Т. І., Туманський В. О., Яценко В. П.

А43 **Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2018 :**
матеріали Всеукраїнської науково-методичної відеоконференції з міжнародною участю (25-26 квітня 2018 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2018. – 171 с.
ISBN 978-966-417-177-8

*Матеріали видаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК 61(477)

ISBN 978-966-417-177-8

© Запорізький державний медичний
університет, 2018
© Видавництво ЗДМУ

ОТОЗ в «Еженедельник Аптека» (www.apteka.ua 2015-2017), Затверджено і видано нову програму циклу ТУ «Раціональне використання лікарських засобів за даними доказової медицини і фармакоекономіки» (2017-2018). Викладачами адаптовані дистанційні модулі з фармакоекономіки та ОТОЗ, які доступні українською мовою на сайті Міжнародного товариства фармакоекономічних досліджень ISPOR www.ispor.org, що дозволяє поглибити свої знання, вміння з фармакоекономіки, ОТОЗ та отримати відповідний освітній сертифікат ISPOR. Найважливіша інтеграція наукових досліджень та навчального процесу, впровадження методичних рекомендацій, інформаційних листів з ОТОЗ (2012-2016) у навчальний процес провізорів-інтернів, слухачів циклів.

Висновки. Нами впроваджено систему післядипломної освіти провізорів з фармакоекономіки та ОТОЗ з використанням комп'ютерних технологій для реалізації засад концепції основних ліків, програм реімбурсації в Україні.

УДК: 378.147.018-044.247:577.1]:[378.4:61](477.64-25)

ІНТЕГРАЦІЯ ОЧНИХ І ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ЗДМУ

Іванченко Д.Г., Александрова К.В., Романенко М.І.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: дистанційне навчання, самостійна робота, online-курс

Вступ. Процес розвитку комунікаційних технологій призводить до появи принципово нових форм отримання і передачі інформації. Формування єдиного інформаційного простору сприяє реалізації базової європейської концепції безперервної та відкритої освіти. Функціонування держави у відповідності до демократичних цінностей передбачає відкритість і загальнодоступність освітніх систем. Можливість гармонійного і всебічного розвитку кожної окремої особистості є неодмінною умовою науково-технічного прогресу суспільства в цілому.

Сукупність зазначених векторів розвитку світової спільноти (формування єдиного інформаційного простору, бурхливий розвиток телекомунікаційних технологій, акцент на гуманітарні цінності) визначила появу і активне впровадження в життя нових дистанційних форм навчання.

Дистанційне навчання, як інноваційний освітній процес, з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій допомагає студентам реалізовувати власні освітні цілі, спрямовані на розвиток особистості. При використанні дистанційної форми навчання значущими стають не тільки знання, але головне – вміння їх застосовувати для вирішення конкретних життєвих проблем, способи придбання знань і їх успішне використання в різних життєвих ситуаціях, а також вміння приймати відповідальні аргументовані рішення.

Метою даної роботи є аналіз результатів інтеграції очних і дистанційних форм навчання в освітній процес на кафедрі біологічної хімії ЗДМУ.

Основна частина. В даний час під терміном дистанційне навчання розуміють електронне навчання (E-learning) із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій, глобальних мереж.

Дослідження показали, що в країнах Європейського Союзу з кінця 80-х років впровадження дистанційного навчання здійснюється на базі прикладних програмних продуктів (E-learning management systems), таких як Pleiad, Moodle, Promethee, ATutor, eLearning Server 3000, ACOLAD, Ganesha, VirtualU та ін. Дані веб-орієнтовані програмні системи забезпечують організацію навчального процесу в режимі роз'єднаності викладача і учня/студента, забезпечують загальний доступ до електронних навчальних матеріалів, проведення інтернет-конференцій, онлайн-контроль знань та багато іншого. В Запорізькому державному медичному університеті активно впроваджується дистанційне навчання на платформі open edX.

Незважаючи на уявну простоту організації, дистанційне навчання має свої проблеми:

1. Основною проблемою розвитку дистанційного навчання є технологія розробки курсів. Сучасні курси дистанційного навчання відрізняються недостатньою інтерактивністю. В даний час змістовну основу курсів складають лекції у вигляді текстових матеріалів і найпростіших графічних об'єктів (малюнки, фото), блоки контролю знань у вигляді тестових завдань. Для створення якісних мультимедійних курсів потрібна команда з фахівця предметної області, веб-майстра, дизайнера, програміста і т. п. Якість розробленого курсу залежить від злагодженої роботи всієї цієї команди.

2. Робота викладача в дистанційному навчанні ускладнюється. При організації дистанційного навчання відбувається зміна ролі викладача, який є тепер в меншій мірі розповсюджувачем інформації і більшою мірою менеджером і аналітиком освітнього процесу.

3. Однією з ключових проблем дистанційного навчання залишається проблема аутентифікації користувача при перевірці знань. Сучасні технічні засоби дозволяють викладачеві спостерігати за своїми студентами в режимі реального часу і «бачити», хто і коли «прийшов» на лекцію або семінар і чим конкретно в цей час займається. Але не всі освітні установи можуть дозволити собі таке спілкування. Для короткострокових програм це і неактуально, у них інша мета – надати студенту матеріал. А серйозний і цілеспрямований студент сам отримає від курсів все, що необхідно.

З метою вирішення зазначених проблем на кафедрі біологічної хімії ЗДМУ викладачі інтегрували елементи дистанційного та очного навчання в процес викладання дисципліни «Біологічна хімія» російськомовним студентам 2 курсу II міжнародного факультету. Був створений on line курс, який містить базовий теоретичний матеріал з усіх розділів дисципліни. Теоретичний матеріал розміщений як у вигляді текстових блоків, так і у вигляді відеоконтенту чи презентацій. Також деякі теми курсу пояснюються за допомогою комбінації відеолекцій та презентацій або текстового блоку. Кожен теоретичний блок

завершується завданнями для перевірки знань. Колективом розробників курсу використовувались тестові завдання, завдання, які потребують написання структурних формул, вміння розраховувати певні біохімічні показники, вміння орієнтуватись в графічному матеріалі (пояснювати таблиці). Наприкінці курсу студентів пропонується пройти загальне тестування з усіх тем з використанням вмонтованої системи RАTOS. Використання елементів дистанційного навчання при підготовці до заняття дозволяє приділити більше аудиторного часу на закріплення матеріалу, вирішення ситуаційних задач, всебічний контроль та індивідуалізацію навчання.

Висновок. Таким чином, впровадження системи освіти із застосуванням технологій дистанційного навчання забезпечить підвищення якості знань студентів, розвиток навичок самостійного підвищення рівня своєї освіти, що підвищить конкурентоспроможність фахівців на національному та міжнародному ринках праці.

УДК 303.62:004]:37.014.6:005.6]-047.36

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ОПИТУВАННЯ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ЗДМУ

Іванько О.Г., Скрипникова Я.С.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: якість освіти, електронне опитування, моніторинг якості

Забезпечення якості завжди було центральною проблемою освіти. Якість освіти – це комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне та практично ефективно формування компетентності та професійної свідомості. Оцінювання якості освіти в виші повинно включати в себе не тільки оцінювання знань студентів. Повинен також існувати зворотній зв'язок, що дає змогу проводити моніторинг якості надання освітніх послуг, а також реагувати на виникаючі виклики. Згідно з наказом ректора з метою оптимізації оцінювання якості організації освітнього процесу співробітниками групи моніторингу були розроблені принципи анонімного, комп'ютерного on-line анкетування студентів та співробітників університету. Систему анкетування створено на засадах сервісу GoogleForm. Пряме посилання на анкету може бути здійснено за допомогою доступних додатків, розміщених на порталах кафедр або університету. Відповіді далі мають бути проаналізовані за допомогою Googledisk, де вони відображаються у двох варіантах: у таблицях у форматі Excel та графічно на діаграмах за кожним питанням. Заповнюючи анкету респонденти обізнані у повній анонімності. Водночас група аналізу має ресурси щодо виявлення можливих фальсифікацій анкетування. Результати соціологічних досліджень доцільно доводити до відома колективу університету шляхом публікації електронних бюлетенів та довідок вченим радам факультетів.

Висновок. Результати тестового опитування 48 студентів 3-го курсу медичного

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ФАРМАКОЕКОНОМІКИ ТА ОТОЗ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПРОВІЗОРІВ	
Заліська О.М., Піняжко О.Б., Максимович Н.М., Колач Т.С.....	111
ІНТЕГРАЦІЯ ОЧНИХ І ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ЗДМУ	
Іванченко Д.Г., Александрова К.В., Романенко М.І.	112
ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ОПИТУВАННЯ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ У ЗДМУ	
Іванько О.Г., Скрипникова Я.С.	114
ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕЛЕМЕДИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЇ НА БАЗІ МОБІЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ, ІНТЕГРОВАНІХ З ХМАРНИМИ СЕРВІСАМИ	
Іваньков В.Г.....	115
ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ З КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	
Кизима Н.В., Соляник О.В.....	116
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	
Клименко А.В., Вакуленко В.В., Кіосов О.М., Захарчук О.В., Стешенко А.О., Білай А.І.	117
ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕЛЕМЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ІННОВАЦІЙ У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ	
Климишина С.О., Сметаніна К.І., Блавацька О.Б.....	118
СУЧАСНІ МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ НА ШОСТОМУ КУРСІ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	
Конакова О.В., Усачова О.В., Сіліна Е.А., Пахольчук Т.М., Дралова О.А.	120
ГРАФИЧЕСКИЕ ВОЗМОЖНОСТИ SCILAB ПРИ СОЗДАНИИ ПРИЛОЖЕНИЙ ДЛЯ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ	
Королев В.Д., Челомбитько Я.В.....	122
ДОСВІД ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ВІДДАЛЕНИХ СЛУХАЧІВ ЦИКЛІВ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ	
Котлова Ю.В., Курочкіна Т.І.	123
ІНФОРМАЦІЙНА, ВЕБ-, МОБІЛЬНО-ОРІЄНТОВАНА СИСТЕМА СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ	
Кутакова О.В.	124
РОЗРОБКА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ОНЛАЙН КУРСУ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НОРМАЛЬНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ	
Куш О.Г., Тихоновська М.А., Сухомлінова І.Є.	126
ДИСТАНЦІЙНА ПІДТРИМКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ З КУРСУ «УКРАЇНСЬКА МОВА»	
Лисенко Н.О.	127
ОПТИМІЗАЦІЯ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА СТУДЕНТА ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ	
Лисянська Г.П., Малецький М.М., Серіков В.І.	129
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ОН-LINE КУРСІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ФАРМАЦЕВТИЧНА ТЕХНОЛОГІЯ»	
Мазулін О.В., Смойловська Г.П., Малюгіна О.О., Хортецька Т.В.....	130